valmistamiseks, vaid veab kaugemalt tagamaalt sisse ka tamm- ja mahagonvineeri, mida tarvitatakse paremaks saali- ja klubimöbleeringuks. Muusika- ja spordiriistade-tööstus varustab jälle kaug-tagamaadki ja veab osa tooteid välismaile (Läti, Leedu, Poola, Soome, Rootsi). Otseses seoses peamiselt linna lähi-tagamaaga on Tartu kiutööstus, sellest villa- ja vilditööstus karjandusega, linatööstusega, põllundusega. Tähtsuselt valdab linatööstus, — ta tarvitab vaid kodumaa — parimate sortide jaoks Petseri- ja Võrumaa — linu ning saadab puhtad linad kaug-tagamaale, nimelt välisturule (Rootsi j. m.). Tarvitades tagamaa tooresaineid, loomakarvu ning villu ja kaugemalt värve ning villu, esitab Tartu vilditööstus — mis varemalt oma fabrikaate ka Venemaale lähetas — oma produkte nii lähi- kui kaug-tagamaale, neist siseturule viltsaapaid, viltsukki, kalosse, botikuid ja tahvelvilti ning viimast ka välisturule (Lätimaale). Ainult lähi-tagamaaga tegemist on Tartu villatööstusel. Ümbruskond esitab linna villatööstusele villu ümbertöötamiseks ja värvimiseks. Peale selle valmistab villatööstus ka lõnga ladusse ning varustab sellega Lõuna- ja Kagu-Eesti väiketarvitajaid, kangruid jne. Nahatööstus koosneb naha- ja saapavabrikuist ning tugineb nii lähi- kui kaug-tagamaa saadusile, hankides õige palju poolfabrikaate peenemate nahkade näol välismaalt. — Iseloomustuv on Tartu keemiatööstus selle läbi, et teda varustab peamiselt lähitagamaa, kuna ta toodang tähtsal määral just kaug-tagamaale läheb. Ta üksikuist harudest tootis seebi- ja soodatööstus varemail ajul Venemaale, varustab nüüd aga kodumaad, selle seas tubli protsendina Põhja-Eestit. Sama ulatus on farmatseudilis-keemilisel tööstusel, mille suurema tarvitajaskonna ning viiramisala märgivad ära maal asuvad apteegid. — Eesti värnitsa- ja linaseemne-tööstusest asub ligi 30% Tartus ja töötab kodumaa linaseemneid ümber värnitsaks, linaseemne-õliks, õlikookideks ning tooressöögi- (paastu-) õliks. Viimast vajab kõige pealt lähitagamaa Peipsi rannikumaa ja Petserimaa oma venelasist elanikega. Kodumaa laiemaid alu viirab Tartu pärmi-, kondijahu- ja eriti liimitööstus. Viimane tarvitab kodumaa ja eriti lähi-tagamaa tooresaineid (Peipsi tindikalad, nahaservad, kondid) ja lähetab kondijahu loonustootelisele tagamaale väetusainena ning loomatoiduks luuhaiguste vastu. Tervet kodumaad ja välisturgu viirab Tartu stanniooli- ja kapslitööstus (Rootsi, Lätimaale), mis on ainuke selline Balti riikides, ning linnaseleiva-tööstus. Ühtlasi asub Tartus kodumaa suurimaid õlletööstusi, mille saadused lähevad ka välisturule (Inglismaale). — Varemalt valmistas kaug-tagamaale ja tänapäeva välisturule trükitöid ka Tartu trükitööstus, kuid on nüüd vaid siseturu nõudeile kohastunud. Siiski on tal Tartu kui haridusliku keskusega sidestunud tööstusharul teine koht.

Sellal kui linna kesk- ja siiretööstus [1]) toodab valdavalt lähi- ja kaug-tagamaale, on kääbus- ja jugutööstus linna enda eluga sidestunud. Siiski tarvitavad nende (sepad, plekisepad, kangrud, kivi- ja muldadetööstus) saadusi ka linna külastavad lähi-tagamaa elanikud. Iseloomult on Tartu tööstus väike-, kesk- ja siire-

1) Need on mõeldud liigituselt järgmised:

kääbustööstus	1—2	töölist
jugutööstus	2—5	„
väiketööstus	5—20	„
kesktööstus	20—50	„
siiretööstus	50—200	„
suurtööstus	200—500	„
kasatööstus	500—2000	„
hiidtööstus	2000—5000	„
raittööstus	> 5000	„

Olgu sellele kõrvutatud E. Weveri (167) liigitus:

< 4	töölist	—	kääbustööstus
4—20	„	—	väiketööstus
20—100	„	—	kesktööstus
100—1000	„	—	suurtööstus
> 1000	„	—	hiidtööstus

Tartu, lk. 207